

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

Megjelen hetenként 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. <i>Kéziratok nem adóznak vissza.</i>	Előfizetheti a kiadóhivatásban és minden megyei postahivataltól. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felelős szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 ft — kr. Félévre . . . 3 ft — kr. Negyedévre . . . 1 ft 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 32 helyre osztott oldal helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyílttér sorunként 50 kr. Többszöri hirdetésnekül engedmény
---	---	---	--	---

Felhívás előfizetésre.

A „Fejérmegyei Napló” szerényen, minden nagyobb reklám nélkül kezdte meg pályafutását s ennek dacára rövid félév alatt nemcsak megye, hanem a mi vidéki lapnál Magyarországon eddig még nem fordult elő, országszerte is keresett lappá lett.

A „Fejérmegyei Napló” programja az ezeréves keresztény Magyarország politikai és társadalmi regenerálása, megszilárdítása és a Fejérmegyében is meghonosodott korrupt liberális rendszer kiküszöbölése; fegyvere a tisztesség, a jog és igazság úgy a társadalmi, mint a politikai téren, célja a közvélemény tisztességes informálása.

A „Fejérmegyei Napló” körül a politikai élet oly kitünő publicistái és szereplői egyénei sorakoznak, a minőre a magyar vidéki hírlapirodalomban eddig példa elő nem fordult és épen ezért közleményei a politikai élet irányadó forrásaiként tekintetnek.

A „Fejérmegyei Napló” teljesen kiküszöbölte hasábjairól a vidékies hangot, a szenzáció-hajhászatot és elszántan küzd azon nevelő hang, s azon, u. n. „revolverezés” ellen, melyet a liberális sajtó a legutóbbi időben a hírlapirodalomban meghonosított. Szerkesztése oly élénk és tartalma oly sokoldalú és változatos, hogy mindenütt osztatlan tetszésre talált. Politikai és közgazdasági cikkei, hírvotái és tárcarovata mind azt felölelik, a mit a közönségnek tudni szükséges, hasznos és élvezetes. Távirataiban és legújabb tudósításaiban annyira tart lépést a napi sajtó értesüléseivel, hogy a napilapok olvasását közönségünkre nézve fölöslegessé teszi.

A „Fejérmegyei Napló” egyszerűsége a legolcsóbb vidéki lap, annyira, hogy még a szűkebb sorsuaknak is lehetővé teszi az előfizetést. Előfizetési ár: Egész évre csak 6 ft., félévre csak 3 ft., negyedévre csak 1 ft. 50 kr. és havonként csak 50 kr.

Midőn tehát az október 1-én, illetőleg október 16-án kezdődő új negyed közeledtével olvashatáinktól az előfizetések megújítását és lapunknak mennél szélesebb körben való terjesztését kérjük,

ezzel csak azon elvnek teszünk szolgálatot, melynek zászlaja alatt függetlenül és bátran, önzetlenül és kitartóan harcolunk!

A „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Válasz a „Pesti Hírlap”-nak.

A „Pesti Hírlap” folyó hó 25-ikén megjelent számának vezércikkében már megfújta a riadót a *fejérmegyei ultramontánok* ellen. Miért? Egyszerűen azért, mert évtizedek óta most merészelünk egy alkalommal katolikust felléptetni alispáni jelölt gyanánt. Mintha valaha eszünkbe jutott volna a mult időben a reformátusoknak szemére lobbantani azt, hogy protestáns ül az alispáni székben, vagy intoleranciával vádolni őket azért, mert hitsorsosaik érdekében korteskedtek. Nagy tiszteletben részesít bennünket fejérmegyei ellenzéki polgárokat a „Pesti Hírlap”, hogy mindjárt vezércikkben süttiget felénk a nagy ágyukat, mert ebből világosan derül ki a roszhiszeműség, melylyol ezen liberális lap szerény provinciális működésünket illeti.

Egy derék katolikus polgárt állítunk fel alispáni jelöltnek és ezen *államellenes* cselekedet által bebizonyítjuk napnál világosabban, hogy mi *ultramontánok*, reakcionáriusok és a setétség szellemei vagyunk. No hát tisztelt „Pesti Hírlap”, a tüzi-játék nem alkalmas világítási eszköz egy setét éjszakában. Az a tenor, mely végig vonul a 25-iki vezércikkben, egy elcsépelet kortes frázison alapszik, melynek — hála Istennek — már ma nem hisznek oly könnyen Magyarországon; mert már kezdjük lassan eldobni politikai gyermek bábuinkat és a józan politikus már nem is hederít ezen rettenetesen elcsépelet és magát lejárt frázisokra. Tudjuk mi, hogy ki való alispánnak, és ki telet meg jobban igényeinknek; tudjuk, hogy mi haszon van a megye családi adminisztrációjában jobban, mint a „Pesti Hírlap.” Nagyon rosszul volt

tehát megválasztva az alkalom, hogy beletántsunk a lap az egyházpolitikát Fejérmegye egy szerény adminisztrációs jellegű mozgalmába, de örülünk annak, hogy ez megtörtént, nem mintha megtisztelve éreznők magunkat az által, hogy e becses lap velünk foglalkozni kegyeskedett, hanem azért, mert ismét rámutathatunk egyikére azon sok eset közül, hogy miként szokott a liberális sajtó, minden katolikus jellegűnek még csak látszó mozgalmat is rosz akarólag gyanusítani, vezetőit pedig a rágalom sarával megdöbálni.

Köszönjük a „Pesti Hírlap”-nak, hogy alkalmat adott nekünk ennek újjalagos konstatálására.

Igy. Zichy János gr.

Az alispán-választás előtt.

(*) Fejérmegye holnapután, hétfőn új alispánt választ. Ezen állásra ketten aspirálnak s ki lesz a győztes, az majd a megyei közgyűlésen fog eldőlni. Nem akarjuk most fejtegetni, melyik jelöltnek minők a kilátásai a győzelemre, sem felelni nem akarunk a „Magyarország” azon vádjára, mely szerint mi is felekezeti szempontokat vittünk bele az alispáni székért kitört harcba. Itt csak kissé jellemezni akarjuk azt a *sógorpolitikát*, melyet a nepotizmus nem ugyan szent, de hasznos elvnek hódoló kormány fejérmegyei főgynöksége minálunk is meghonosított.

Sárközy Aurélnak főispánná való kinevezése még nem volt publikálva s már kész volt a megyeházában a terv, hogy a megüresedett alispáni székbe Sárközynek valamelyik *sógorát* kell ültetni. De melyiket? Sokan vannak a *sógorok*, de alispáni szék, hajh, csak egy van a megyében. Az egyik sógor Szűts Arthur, „Székesfehérmegye” főnöktárusa, a másik sógor Huszár Agoston, Székesfejérvár főszolgabírája. A többi sógorok s más neveknek nevezendő családbéliek névsorát helyszűke miatt nem közölhetjük. Az egyik *sógor*, Szűts Arthur, időközben visszalépett a jelöltségtől s helyet adott az általunk különben nagyrabecsült Huszár Agostonnak, a másik *sógor*nak. Már most ha Huszár megválasztják (Mindnyájunkat érhet baleset!), mi lesz? Megüresedik egy főszolgabírói állás. És ezzel mi lesz? No, ebbe szépen beleülne — ki más, mint egy kis *sógor*, Huszár Dezső szolgabíró. Az így esztileg megüresedő szolgabírói állásba megint csak egy kisebb *sógor* ülne bele s így

megy az a *sógorokkal* cum gratia in invitum, mert hát tudni való dolog, hogy mi sem Fejér- sem Székesfehérvármegyében élünk, hanem a *Sógorok Megyéjében*, lévén ugy Sárközy Aurélnak, mint Huszár Ágostonnak és Szüts Arturnak számos „*sógora*“, a kiknek hivatalt *kell* adni.

Es ezen *sógorpolitikának* fővezére, főkortese Sárközy Aurél, a *fősógor* és ezen már régóta üzött *sógorpolitikának* célja a megye legvitalisebb érdekeit kiaknázni egy klikk számára, a megyét egy családi klikk hatalmába keríteni s egy felekezeti, egy hatalmi érdekeket hajhászó klikk számára biztosítani minden befolyást a megyében.

A megyei bizottság független gondolkozású tagjai nem akarják tovább tűrni ezt a wirthschaftot s Meszleny Benedek jelöltsége kiinduló pontját képezi azon mozgalomnak, melynek célja, mint ezt már említettük, a jelenleg uralkodó családi klikk szétrobantása s a vármegye megtisztítása azon elemektől, melyek itt minden egészséges, igazán liberális fejlődést megakadályoznak. Egyes egyedül ez a szempont indokolja és tetteszükségessé Meszleny Benedek jelölését, nem pedig felekezeti szempontok vagy családi érdekek. Meszleny Benedek eddig még egyetlen egy jelét sem adta annak, hogy liberáliságában az ellenpárt kételkedjék, annál is inkább, mert Kossuth Lajossal is rokon, öcse, Meszleny Lajos pedig függetlenségi párti képviselő. Meszleny Benedek fiatal, agilis, totterős ember, s a megye sokat köszönhetne neki, ha az alispáni székbe ültetné. De Meszleny Benedek katolikus s ez elég, hogy ma már a legtöbb ultramontánnak szidják a kálvinisták és a velük egy gyékényen áruló izraeliták. Ezek előtt akadály a valláskülönbőség — pedig makkora ujjongással üdvözölték különösen az utóbbiak a királynak B.-Gyarmaton mondott azon szavait, melyek szerint ő előtte a valláskülönbőség akadályt nem képez!

Mi azt állítjuk, hogy Meszleny Benedek is van olyan liberális ember, mint Huszár Ágoston. Nos és akkor mennyivel van több érdeme a főbírónak az alispáni állásra? Valószínűleg azzal, hogy kálvinista és hogy beházasodott a megyei családba. Hogy Meszleny zászlaja alatt a megyei arisztok-

rácia, a gentry és a klerus áll, az ez idő szerint még csak annak a jele, hogy egyedül ezen osztályok tartották fenn független maggyűződésüket a hivatalos presszió dacára is.

Es míg Huszár Ágoston érdekében legközelebbi rokonai kortoskednek, addig Meszleny Pál, a jelölt testvére kijelentette, hogy távol tartja magát minden küzdelemtől, sőt még talán a szavazástól is, mert nem akarja hallani azon szemrehányást, hogy mint testvér, csak testvérré szavazhat!

Mi ujjolag felhívjuk a megye közönségét, dobja el azon igát, melyet a kormány szatallasei akarnak nyakába akasztani. Csak egyszer kell megemberelnie magát mindenkinek, és avval vége szakad azon uralomnak, mely lenyűgöz lelkiismeretet, vallást, maggyűződést, becsületet a hatalomért.

— **Horvát Gyula címére.** Magyarország katolikusainak a külföldi példákön okuló s ezért a jövőbe is pillantó vezérferfiak már az egyházpolitikai harc kitérősekor adtak kifejezést abbeli aggodalmuknak, hogy a kormány radikális egyházpolitikai javaslatai csak kezdetét jelentik azon irtó háborúnak, melyet a szabaddémüvesek és a protestantizmusnak minden pozitív hitből kivetkőzött, csak a katolicizmus elleni féktelen gyűlölettel eltelt része az egyház ellen kezdett. S ez az aggodalom, mintha alapja volna. Már ismételtlen hangoztatták bizonyos elemek, hogy az egyházi javakat el kell kobozni. Tették ezt már Horman Ottó, Károlyi Gábor, Moesary Lajos és tette most Horvát Gyula, ki az általa főszerkesztett „Magyar Hirlap“ esütörtöki számában ezeket írja:

„Az a nagy-magyar egyházi vagyon, melynek rendeltetése királyi alapítólevelek, törvényeink és országgyűlési végzések szerint legnagyobb részben a honvédelem, a nevelés és a tudományok ápolása vala, az eredeti céloktól elvonatván, ma a felekezeti szellem és az absztrakt felekezeti célok megvalósítására fo-

dittatik. A gazdag protestáns családok vagy vagyonuktól fosztattak meg, vagy ha ehhez inkább ragaszkodtak, hitüket kellett vagyonuk megtartásáért megtagadni.“

Többet nem akarunk citálni Horvát Gyula cikkéből, melynek tenorja az, hogy a protestánsok mindig csak áldoztak a hazáért és sohasem hajhásztak anyagi célokat. Nos, a történelem másra tanít bennünket s még vissza fogunk térni a Horvát Gyula által újra felvetett kérdésre. Most csak annyit akarunk megjegyezni: A fenti idézet félre nem érthető módon az egyházi javak elkobzására céloz s ezzel újra bebizonyult, a mit már eleitől fogva hangoztattunk:

Mi katolikusok az egész egyházpolitikai harcban csak a magunk jogait védelmézzük, az ellenfelek pedig a másét kívánják. Nohát, ez egy szóval jellemezzé: Kalózpolitika.

A püspöki konferencia.

A esütörtökön a hercegprimás budavári palotájában megtartott püspöki konferenciáról a következőket jelenthetjük:

A tanácskozás első tárgya a *kongrua-bizottság* jelentése volt. A püspöki kar rövid vita után egy a Samassa-Timon-féle tervezetet, mint a tanító-redeknek a kongruához való hozzájárulásához szülő memorandumát egy Császka György kalocsai érsek elnöklote alatt álló bizottsághoz utasította.

Ez a bizottság már tanácskozást is tartott s jelentését a legközelebbi püspöki konferenciának fogja előterjeszteni.

Második tárgya volt a tanácskozásnak a *püspöki tantervek revidálására* kiküldött bizottság jelentése, Komlóssy Ferenc esztergomi főtanfelügyelő előterjesztése a tanítói fizetésrendezés és nyugdíj ügyében, a kath. tanítók országos bizottságának kérénye az orsz. kath. tanítói gyűlés és a millenium megünneplése végett.

A püspöki kar e kérdéseket egy bizott-

TÁRCA.

Nem tudod te . . .

Nem tudod te, mért hervadnak
Ablakodban a virágok.
Pedig oh, mily aggodalmas,
Féltél gondot viselsz rájuk!

Ha a hajnal rózsás fénye
Kis szobádat beragyogja,
A legelső tekinteted
Odavetted ablakodra.

És a mikor nyugovóra
Szólit már a csöndes este,
Bucsuzával gyöngéd kézzel
Hajtod őket kebeledre.

Gondot viselsz, féltél gondot
Hűtlen leány, virágidra . . .
De ablakod miért hagyod
Éjszakára tárva-nyitva?

Megmondom én, mért hervadnak
Ablakodban a virágok:
Mig te ödes álmat alszol,
Forró könnyűm csorog rájuk.

AUER ISTVÁN.

A gyűlölség utja.

— Elbeszélés. —

A „Fejérmegyei Napló“ számára írta:
Békefi István.

Teöz András a nádasdi tisztartó bérese egy évi özvegyesége után egy leányvissár alkalmával addig nézte, addig szemlélgette Göbölös Julesát, a falu szép leányát, míg

egyszer csak azon vette magát észre, hogy a dolmánya alatt szívo hangosabban ver a szokottnál.

Már azelőtt is szemébe tünt Göbölös Julesa cedrus alakja, bogár szem, kackiás járása, de eltökélt szándéka csak szándék maradt. Most pedig kitört belőle a házasodhatnám; oda ment Göbölös Julesához, megfogta kezét, jó ideig mosolygós szemébe nézett, mialatt egy ellebbenő mély sóhaj szállt fel kebléből s mondá:

— Julesa! Vesd el magadtól a leányéletet, s jőjj hozzám feleségül.

Göbölös Julesa Teöz Andrásra bámult, azután elnevette magát.

Teöz András arra a nevetésre majd vér-vörös, majd pedig halvány lett.

Egy darabig úgy állt a leány előtt, mintha lába gyökeret vort volna; némán, merevon; de azután az ábrázlatán végig ömlött szégyenpir megtörte a hallgatait.

— Emberséges beszódommal megsértettek? Kivetni valót találsz személyemben?

— Még leány is alig voltam, már is özvegyember vegye le a pártját a fejemről?

— Ha a portámra kerülés, a paradós szobába ültetek, tejbé-vajba fürösztetek. Jobb dolgod lesz nálam, mint a mesében a tündér királynénak.

— Majd meggondolom a dolgot, Teöz András.

— Holnap elmegyek a házatokhoz tisztességes szándékkal.

— Vezérelje az Isten jó szándékát jó szándékhoz.

Göbölös Julesa még egyszer végig nézte mosolygós szeméivel Teöz Andrást, s azután ott hagyta gondolataival, maga pedig

a táncosok közé elegyedett; szeméivel valakit keresni látszott, azután hirtelen egy legényhez surrant, sugott annak a legénynek valamit a fülebe, azután táncoltak jó kedvvel.

Még a szeméit sem vette le Teöz András Göbölös Julesáról, egy elmerült annak a leánynak a nézésében; ellette minden mozdulatát. Mikor az a legény táncközben átölelte s magához szorította Göbölös Julesa karcsú derekát, Teöz András szíve fölött megszorult a dolmánya, a hangos szívverésre még a mellkasa is kitágult. Kalapját pedig — mely alatt üstöke izzadt — hátulról előre, előről hátra tologatta, színe pedig úgy változott, mint a kameleon.

Vonyáné, a falu hirmondója ellette Teöz András szívo titkát, észrevette türelmellen-ségét, hozzá kullogott; s ipító hangjával csak úgy félvállról szólit neki:

— Táncos leányból ritkán lesz jámbor asszony Hi-hi-hi!

Vonyáné őszbe vegyült, lompos szemöldöke alul vérese szeméivel rá-rá sandított Teöz Andrásra, aztán gunyosolylal njkán lassan, kénkedve tovább kummogott.

Teöz Andrást egész valójában megremegtette Vonyáné gunyos nevetése. Csipős megjegyzésével megsebezte azt a lelket, mely már ugys beteg volt. Elakart menni a táncosok közül, de lába megtagadta a szolgálót. Kinos gyötrelmet érzett szívoében, pedig azt sem tudta, hogy annak a leánynak melyik szándékát bírja. Féltékeny lett arra a legényre, kivel Göbölös Julesa járt a táncot széles kedvben. Héj pedig a féltékenységet de gonosz cimborája a szerencsétlenné.

A mint így elgondolkozott vesztett reménye fölött, Göbölös Julesára nézett;

ság elé utasította, melynek elnöke Schlauch Lőrinc bitoros.

Harmadik és legfontosabb tárgya volt a tanácskozásnak az *egyházpolitikai javaslatokkal szemben követendő taktika*.

A hercegprímás bemutatta a Szentatyának július hóban kelt választát azon jelentésre, melyben a hercegprímás a június 21-iki szavazás eredményét tudatta.

Ő szentsége sajnálatlalt vette hírül a szomorú eredményt és további kitartó küzdelemre hívta fel a püspöki kart. Azon hír, mintha a Szentatya bármily alakban megnyugvását jelentette volna ki a polgári házasság behozatalába s eziránt a püspöki kart utasította volna, nem egyéb rozslélkű kohanámannál.

A püspöki tanácskozáson sem a tolerari posse, sem a pati debere szóba sem került, ily irányban sem megbeszélés nem folyt, sem határozat nem hozottat.

Hidassy Kornél szombathelyi püspük sajnálatát fejezte ki és választ kért, hogy ha a Szentatya júliusban levelet irt a püspöki karnak, miért nem hivatott össze azonnal a tanácskozás s miért hivatott össze most is ily későn.

A hercegprímás azzal magyarázta a késedelmet, hogy a püspöki kar több tagja s ő maga is furdőn időzött s így nem lehetett reményleni, hogy a püspökök teljes számmal jöjjenek egybe.

Schopper György rosznyói püspök az iránt intőz kérdést, miért hagyattak cáfolás nélkül azok a hírek, melyek a bitoros hercegprímás és a püspöki kar közt fenforogó ellentétől és arról szölıttak, hogy ő eminenciája és a püspöki kar feladja a küzdelmet, meghajolnak a polgári házasság előtt.

A hercegprímás kijelentette, hogy ő egyetlen egy lapnak sem adott ily irányu információit, a megjelent közlemények mind alaptalanok voltak s ő csak azért nem cáfolhatta meg azokat, mert nem akar hadilábon állani az újságokkal.

A vita további során többen hangoztatták, hogy a püspöki karnak nem kell bevárnia Róma utasításait, hanem ismernie kell az egyház elveit s a szerint ellenezni

mindent, a mi káros és sértő az egyházra s a lelkek üdvösségére. A fenforogó kérdésekben nem kellett volna Róma unszolását várni, hanem eselekedni. A püspöki kar tulyomó nagy többsége elismerto a multban elkövetett hibákat, s megállapodott, hogy a gyermekek vallásáról szölı javaslatot elfogadjja, mivel *nincsen semmi biztosíték, hogy a junktim be fog tartani*.

Az egyházpolitikai vitának taktikai részletei nem tartoznak a nyilvánosság elé, de annyit hangoztattunk, hogy a *szentesítés megtagadását a királytól a püspöki kar kérélmezni fogja*.

Alaptalan az a hír, mintha a püspöki kar az egyházpolitika dolgában bizottságot küldött volna ki. E hír onnét keletkezhett, hogy a bitoros hercegprímás megígérte, hogy bizalmas tanácskozáásra még egyszer fel fogja kérni a főpapokat a főrendiház tárgyalásai előtt.

Az új konferencia csak a főrendiházi tárgyalások befejezte után fog egybehivatni.

Az állami anyakönyvek.

A főrendiház hármas bizottsága csütökőn úgy általánosságban, mint részleteiben is elfogadta az állami anyakönyvekről szölı törvényjavaslatot. A kormány a vita folyamán fényesen megcáfolta azt a számtalanszor keneteljes szavakkal tett kijelentést, hogy ő teljes jóakarattal viseltetik a papság irányában.

Prónay Dezső br. (protestáns) és Gál József nem fogadják el a javaslatot, mert az a papságot anyagilag megkárosítja. Az új intézmény különben is sokkal többe fog kerülni, mint azt a kormány tervezi.

G a j a g Salom *nem kárpótlás*, hanem a méltányosság szempontjából kívánja a papság kárpótlását.

Hieronymy Károly miniszter szérint a javaslat nem károsítja meg nagyon a pápságot. *A kormány a kárpótlás kötelezettségét el nem ismeri*.

Zichy Nándor gróf elvi okokból sem fogadjja el a javaslatot, mert meggyözödése, hogy az egyháztól az anyakönyvvezetést jogosan még az állam sem vonhatja el.

Bolyongott biz ő kéme a menyecskéért a szölıbe is a pincébe is, de meg a házba is. Miért nem hajlott az én tanácsomra?

— Mert leánya járt a sarkában.
— Hozzá illő pár lett volna.
— Beesület dolgában is?
— Meghiszem azt! A hétköznapiját sem cserélő el a kigyelmed felesége ünneplőjevel, mert az a beesületét a kigyelmed rovására uton-utfélen árulgatja. Ugy bizony!

Szeme kacsin, szíve szerez, Tekintete másért epod.
— Kiért, te szipirtó?
— Bányk Sándorért!

— Ha az után nem volnánk, a kiejtett szavakért torkába fojtánám a lélekzetet.

— Ezt ugyan egy esalfa asszonyért meg nem érdemelném. Torkomba fojtánám a lélekzetet? No ez ugyan szép hála lenne felfedezésoméért. Igen bizony Bányk Sándorért! Nem esuda: örög ember gyarló ember, Bányk Sándor derék ember. A kigyelmed felesége meg olyan szép, mint iüvön a harmat-gyöngy s hozzá olyan cifra mint a rácöltár. Bányk Sándor a kigyelmed feleségének addig beszélt, míg el nem esábitotta.

— Mivel tudnád ezt bebizonyítani?
— Nem szükség, hogy én bizonyítsam, bebizonyítja ők maguk.
— Ok maguk! Hol?

— A bucsus keresztfánál. A györteleki bucsusok ideérkezésével a kigyelmed bucsuja is elérkezik. Ne te ne! Nem megmondtam? Ott vezet Bányk Sándor az eltévéd buga-tenhetet. Lesz öröm a kigyelmed házában. Nézze csak, a felesége a pitvár-ajtóban ujongva várja Bányk érkezését. No menjen hát, örüljön maga is az eltévéd lélek örömének.

Vége. köv.

Rudnyánszky József báró politikai okokból ellenzi a javaslatot.

Wekerle Sándor miniszterelnök védi a javaslatot és kijelenti, hogy a kormány gondoskodni fog a pápságról, hogy szükség ne szenvedjen.

Prónay Dezső br. a négy javaslat összevetéséből azt konstatálja, hogy lassanként meg fognak szünni az összes stóla-jövedelmek, az pedig nem a szabadelvűség, hanem a forradalomig menő radikalizmus munkája.

Szilágyi Dezső miniszter felszólása után a javaslat általánosságban, módosítás nélkül elfogadtatik.

A részletes vita folyamán felszóltak: S a m a s s a József érsek, Hieronymy Károly és Szilágyi Dezső miniszterek, Prónay Dezső br. és Gál József.

BELFÖLD

— **A főrendiház elnöke.** A hivatalos lap mai száma egy legfelsőbb kéziratot közöl, mely szerint a király Szilávy József koronaórt a főrendiház elnökévé nevezi ki.

(Szilávy József 1818-ban született Győröt. A szabadságharcban tevékeny részt vett, a világiosi katasztróta után 1861-ig külföldön tartózkodott. 1865-ig visszavonultan élt, de a husvéti cikk után mint biharmegyei főispán újra a közélet terén találjuk. 1867-ben Wenckheim belügyminiszter mellett államtitkár volt, 1869-ben az Andrássy-kabinetben kereskedelmi miniszter volt. 1872-ben Lónyay lemondása után rövid ideig ő vezette az ügyeket, de nemskára helyt adott a Büttő-kabinetnek. 1879-ben a képviselőház elnökévé választottat, 1880-ban pedig közös pénzügyminiszterre neveztetett ki, mely állásról 1882-ben visszalépett. Még ugyanazon év nov. 30-án koronaórré választottat s már évek óta másodelnöke a főrendiháznak.)

— **Különös hírek** szállonganak egy hét óta Budapesten. Szölınek azok a hírek a kormánypartban beállott alapos szakadástól, arról, hogy a reformátusok vezéregyencinek egy része megijedt a kormány radikalizmusától s arról hogy a protestánsok a főrendiház plenumában egytől-egyet a gyermekek vallásáról szölı törvényjavaslat ellen fognak szavazni. Mi igaz van ezen hírekben, azt nem tudjuk ellenőrizni, de már keletkezésük is szimpptomája annak, hogy az országot jelenleg megnyomorító rendszer reccseg, gyanusan reccseg.

— **Az egyházpolitikai javaslatok.** A főrendiház egyesült hármas bizottsága tegnap délelőtt meg egy rövid ülést tartott, a melyen vita nélkül hitelesítette a vallás szabad gyakorlásáról, a zsidó vallás recep-ciójáról, a gyermekek vallásáról és az állami anyakönyvvezetéséről szölı törvényjavaslatokra vonatkozó jelentéseket. Mind a négy jelentést Czorda Bódog kuriai másodelnök, a hármas bizottság jegyzője szerkesztette.

— **A delegációk.** Az osztrák delegáció pénzügyi albizottsága esütörtökön ülést tartott, melyen a külügyi albizottság jelentését tudomásul vették s a hadserög rendes szükségleteit hosszabb vita után megszavazták. A költségvetési bizottság tegnapi ülésén jóváhagyta a jelentést a fozszámokról s megszavazta a hadserög rendkívüli kiadásait. A magyar külügyi bizottság ün tartott tegnap ülést. Ezen élénk vita után elfogadta és hitelesítette a külügyi jelentést.

— **Uj főrendek.** A főrendiház igazoló bizottsága tegnapi ülést tartott, a melyen Majláth László, Majláth Gusztáv, Haller Jenő grófokat és Inkey Imre bárót, mint-hogy a főrendiház szervezéséről szölı törvényben megkivánt vagyoni cenzust kimu-tatták, a főrendiház tagjainak névsorába beigtattá. Egyszersmind törölték a jegyzék-ből az időközben elhunyt Vilmos főherceget, Somsich Imre grófot és Beniczky Gábort.

— **A magyar dunagőrhajózási társaság** ügyében a tárgyalások nagyon

az a leány biztatón mosolygott reá, pedig de hamis volt az a mosoly, mely Teéz András bánatos lelkét örömmre változtatta.

II.

Teéz András alighogy örök hűséget esküdött Göbolyós Julesának, máris beköltözött házába a hivatlan vendég: a keserűség. Házában, háza tájékán felbomlott a rend. Hanyag lett a gazda, pusztulásnak indult a gazdaság, pedig valamikor két vármegye dicsérete szorgalmát.

Első násülése alkalmával még a szomszéd falu leányai is vetélkedtek Teéz András kezéért. De most az öregség gyarlóvá tette, szerelme pedig esztét vette. Násülése óta mindennapos vendég volt agyában az a logöny, kivel felesége az utolsó leány-táncát járta. Nem esuda hát, ha az amagy is gyanakvó ember lelkével, Vonyáné ördögöt fogatott: felköltötte benne a féltékenységet. Most is minduntalan Teéz András sarkában van. Hallgatná is, de meg le is rázná magáról azt az asszonyt, ki lelkének annyit keserűséget okozott.

— Teéz András, de fürkésző tekintettel bandukol kigyelmed. Elvesztett valamit, hogy tekintete minden udvaron megakad?

— Feleségem kedvenc buga-tenhene eltévéd; azt keresem.

— Soha se keresse, majd megtalálja Bányk Sándor.

— Bányk Sándor?! Miért éppen Bányk Sándor? — kérdé sértődve Teéz András.

— Mert Bányk Sándor esik a kigyelmed felesége szívéhez legközelebb.

— Miért rágalmazza kigyelmed az én feleségemet, a mikor ártatlan. Nem érttem én őt még semmiféle turpiságon.

— Mert nem volt mindig a sarkában.

lassan haladnak. Annyi biztosnak vehető már most, hogy az új társaság átveszi a magyar királyi államvasutak hajóállományát és forgalmi berendezéseit. Az illető törvényjavaslat benyújtása után azonnal meg fog a társaság alakulni. Bécsben a tárgyalásoknak, úgy látszik, egyelőre vége szakadt és csak a jövő héten folytatják Budapesten, a hová az osztrák megbízottak el fognak jönni. Az egész ügyet különben bizonyos pénzügyi körök hátráltatják egyelőre, hogy az osztrák társaság részvényeivel a tőzsdén az emelkedő irányt betarthassák.

KÜLFÖLD.

— **A Vatikánból.** Azarian örmény pátriárcha XIII. Leo pápa meghívására, mint Rómából írják, legközelebb oda utazik Konstantinápolyból, hogy megállapítsák a módokat, melyek a két egyház egyesítését lehetővé tennék. Azarian pátriárcha éppoly ismert egyházfő a latin világban, mint Keletem. Ő volt az, ki a múlt évben a pápa jubileuma alkalmával a szultán levelét és újdékeit Rómába hozta.

— **Németország.** Azon támadásokkal szében, melyeket legutóbb Vilmos császár és Bismarck herceg a lengyelek ellen intéztek, Slablevszky pózei érsek a N. Fr. Pr. tudósítója előtt kijelentette, hogy a porosz-lengyelek hű fiait Németországnak, de nemzeti hagyományaikhoz is ragazkodnak. Beletörődnek a jelenbe, de hogy mi képen festik ki maguknak a jövőt, azt meg nem tilthatják nekik senki.

— **Bulgária.** A miniszteriumot a következőleg egészítették ki: Naesovics, aki eddig a külügyminiszteri és ideiglenesen a közmunkaügyi tárcát vezette, utóbbi Welikovnak adta át, a kit közmunkaügyi miniszterre már ki is neveztek, Radoszlawow az igazságügyi tárcát Pechewnek engedi át. A közvélemény az új kombinációt igen kedvezően fogadja.

— **A koreai háború.** Tokióból azt a hírt, hogy Angolország és Oroszország fegyverszünetet javasolt, hivatalosan megcáfolták. A Hirostinában mozgósított második hadsereg körülbelül 30.000 emberre, nem pedig 80.000 emberre rug. A már utnak indult csapatok rendeltetését titokban tartják. A parancsnokságot felettük Oyama tábornagy hadügyminiszter vette át függetlenül Yamagata gróf hadtestétől.

TÁVIRATOK.

A főrendiház ülése.

Budapest, szept. 28. (Ered. tá.) A főrendiház a nyári szünet után ma tartotta első ülését, melyre a főrendek meglehetősen nagy számmal jöttek el.

Az ülés elején felolvastattott azon legfelsőbb kézirat, mely szerint a király Szilávy József koronázott kinevezi a főrendiház elnökévé.

Schlauch Lőrinc bíboros püspök nagyhatalú meglehetősen üdvözi az új alnököt s azon óhajának ad kifejezést, hogy Szilávy sokáig vezesse a főrendiházat pártatlanul, az egész főrendiház megelégedésére. Ezután beterjesztettek a legutóbb a hármass bizottságban elfogadott egyházpolitikai javaslatokról szóló jelentések.

Először indítványozza, hogy a vallás szabadságáról szóló törvényjavaslat tárgyalására a főrendiház október 3-án ülést tartson.

Zichy Nándor gróf ezzel szomben 3-4 heti halasztást kíván.

Szavazás után a ház az elnök indítványát fogadja el.

Osászka György kalocsai érsek indítványozza, hogy a főrendiház a királyt nevenapján üdvözölje. (Eljonzós.)

A ház az indítványt elfogadván, az ülést véget ért.

A junktim.

Budapest, szept. 29. (Saját tudósítónktól.) A püspöki kar szilárdan el van

tökélve, hogy a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslatot csak akkor szavazza meg, ha a kormány a junktimot eljéti.

A delegációk.

Budapest, szept. 29. (Ered. táv.) A magyar delegáció hadügyi bizottsága ma délelőtt 10 órakor tartott ülésében hitelesítette a külügyi albizottság jelentését. Az egyesült négyes albizottság délben 12 órakor ülést tartott, melyen Bosznia és Hercegovina költségvetését tárgyalták. Kállay Béni közös pénzügyminiszter hosszabb exposzéban ismertette a megszállott tartományok igazgatását és költségvetését, melyet a bizottság végre megszavazott.

Egy elített párbajhős.

Nagyvárad, szept. 29. (Ered. táv.) Az itteni törvényszék Orley György jogszigorlót, ki a múlt évben Kálmán Józsefet pisztopárbaiban agyonlőtte, ezért ma kétnapi végtárgyalás után 9 havi állam fogházra ítélte.

Fővárosi levél.

Budapest, 1894. szept. 28.

Éjjel sokszor arra ébred föl a fővárosi ember, hogy valami kegyetlenül megcsipte. A praktikus ember fölkel, gyufát gyújt és utána néz, vajjon mi az, ami édes nyugalmat megzavarja. Keres, kutat, végre megtalálja és látja, hogy az nem egyéb, mint egy-egy csuf kis állat, egy-egy poloska. — Ne tessenek ezen az uncszótikus dolgon megbotránkozni, mert ez a dologhoz tartozik és szépen megvilágítja azt, mit mondani akarok.

Tegnap a fővárosban püspöki konferenciát tartottak. Nagy reményekkel voltunk eltelve az azon hozandó határozatok iránt, nemkülönben nagy volt érdeklődésünk aziránt is, hogy ott mi minden történik. Reményünk, vágyaink, kívánságaink teljesülését mind, mind a püspöki konferenciától vártuk — és ime, ma reggel ébredtünk fel, hogy a legmagasabb helyről szót jött: **pati debere!**

Paffok voltunk. A nem várt hír leütött a lábunkról és olyan erősen, olyan határozottan hangzott, hogy szinte kételkedni sem mertünk benne. A liberális lapok nagy része, élükön a Pester Loyddal meg a Pester Hirleppal kegyetlenül a szemünk közé vágta, hogy a püspöki konferencián felolvasták, hogy: **tele-rari posse, pati debere!** Hallották, sőt ultramontánok és klerikálisok: **Pati debere!** Itt le a fegyverrel, adjátok meg magatokat!

Ez a poloska csipés az első pillanatokban igen kínos volt. De hát a poloskára csak rá kell gyújtani egy szal gyufát, aztán meg lehet főgni. — Van nekem egy jó barátom, aki a gyufa mellett a tollát is készenlétben szokta tartani arra az esetre, ha netalán poloska bánatná éjjel. Ha ez megcsik, megfogja a gaz állatot, rászurja a tollahegyére és úgy pörköli agyon háborgatóját.

Némi utánjárással kiderült, hogy a **pati debere** híret is poloskák, holmi „uzsoraliszta” csináltak, és olyan impertinens vakmerőséggel hazudták világgá, hogy az ember szinte elhitte.

A valóság az, hogy két püspök megkérdezte a hercepprimást, miért nem hívta össze előbb a püspöki konferenciát, ha a Szentatya már júliusban levelet írt a püspöki karnak?! És miért hagyta a hercepprimás azokat a híreket megcáfolatlanul, melyek a hercepprimás és a püspökök között fontorgó ellentétből és arról szóltak. hogy ő emleciája és a püspöki kar feladja a küzdelmet és meghajoljanak a polgári házasság előtt?! A **tolerari posse** és a **pati debere** féle pápai utasításokról szó sem volt. Hanem igenis, arról volt szó, hogy a püspöki kar nem adja fel a küzdelmet és ha kell, a király elé is elmegy

Figyelve tettem tehát olvasóközösségünket, hogy ne higgyen a liberálisoknak különösen akkor nem mikor a legnagyobb erőszakossággal akarják hazugságaikat elhitetni. —

. . . . A Zugligréten van a „Tündérhegy”. Ennek méla csendjét tegnap és ma detektívek verték fel szétszertelen lépéseikkel. Tündérek kerestek és megtalálták — Neustadt Sándort, a károlykörtü rablógyilkossági kísérlet hősét.

Olyan szépen, mozdulatlanul várta be a detektíveket, mintha csontot nyelt volna. Ott lógott egy fán s aint a helyszínén mindjárt jegyzőkönyvbe vették, valószerű, hogy már nyolc napja lógott ott. A szegény „ártatlan” nem várta be a recepciót, pedig tanácsos lett volna neki. A recepció ugyanis tájékoztató folyó Kánaánt jelent, amelyben még Lőrinc sem esett volna baja, ha esetleg a recepció szentesítése után jutott volna napvilágra a turpissága. **A. I.**

Városi és vidéki hírek.

— **Klotild főherceg asszony** leányával, Erzsébet és Mária-Dorothy főhercegnőkkel csütörtökön Tátrafüredre érkezett, ahol körülbelül két hétig fog időzni.

— **László főherceg vadászaton.** László főherceg e hó 24-én Liptó-Szent-Ivánba érkezett s még az nap ifj. Szent-Iványi Márton, Liptómegeje árvaszéki elnöke s annak öccse, Szent-Iványi Károly társaságban a csorbai tónál vadászatot tartott. Ez alkalommal a főherceg négy zergebaktól. Éjjelre visszatért a társaság Szent-Ivánba. Másnap folytatták a vadászatot Fekete-Vágon, a hol a főherceg ismét egy szép dzbakor terített le. A főhercege kitűnően érezte magát Liptóban. Különösen tetszett neki a Csorba vidéke és a Kriván temérdek sok zergéje. Vadászatai után a főherceg Alcsúthra utazott. — **László főherceg** október hó 1-én bevonul a 6-ik ujvidéki ezredhez, ez idén azonban a műszaki csapatok tanulmányozásával fog foglalkozni. Nevelői ez idő szerint ugy Himmell alezredes, valamint Dobner főhadnagy szintén szabadságon vannak, de október elsején újra bevonulnak szolgálatátételre.

— **Tanítói jubileum.** A fejejmegyei tanítók csütörtökön délelőtt Göbél J. György városi népiszkolai igazgató 40 éves tanítói jubileuma alkalmából diszgyülest tartottak. Magó Károly alelnök megújított beszédében melegen emlékezett meg a jubiliáns érdeméről s egy hármass bizottságot kért fel, hogy Göbél a diszgyülestre meghívják. A diszgyüles éljenzóssel fogadta a jubiliáns, kihez ezután Pesznokkor József martonvásári tanító, és Somlyay József, a magyarországi tanítók országos bizottságának elnöke szép üdvözlő beszédekkel intőzött. Az ünnepelt igazgató a beszédekre egyenkint válaszolt, megköszönve az óvációt, mire Deák Gerzson k.-sz.-péteri tanító Kocsy Mayer Gyölának alkalmi költeményét elszavolta. A költemény elszavalása után Magó Károly alelnök a diszgyülest lelkes szavakkal bezárta.

— **Nagylelkü adomány.** Prifach József, a székesfejővári káptalan nagyprépostja a sárbogárdi templom szükségleteire esetleg egy új harang beszerzésére 1000 forintot adományozott.

— **Tanítók nagygyülése.** A „Fejejmegyei tanító testület” e hó 27-én és 28-án tartotta nagygyülest a város háza nagytermében. A nagygyüles csütörtökön délelőtt Göbél J. György igazgató tiszteletére rendezett diszgyüléssel kezdődött, melyről lapunk más helyén van szó. A rondes nagygyülest délután 3 órakor nyitotta meg Göbél J. György elnök. Az elnöki jelentést Magó Károly alelnök olvasta fel.

Ezután a folyó ügyek intőztettek el, mire Volinszky Ferenc nagygyörgyszállási tanító felolvasa pályadíj nyertes dolgozatát a testi büntetésről. A nagygyüles a felolvasóná elismerése jeléül jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Este 8 órakor „Bárány”-hoz címzett vendégfogadóban barátságos társas estélyre gyűltek össze a tanítók, a melyen felköszöntőt mondtak: Festetich Benno gróf, Göbél J. György, Sente Pál,

Somlyay József, Deák Gerzson, Szirbék József, Magó Károly, Lánzerich Antal és mások. A kedélyes társaság éjjel volt együtt. A nagygyűlés tegnapi ülésén Göbel J. György elnök úgy maga mint tisztársai nevében köszönetet mondott a tanítótestület bizalmáért és az eddigi támogatásért s az eddig birt bizalmi állásról lemondott. Azután hivatkozván arra, hogy ő mint már a múlt évben is kijelentette, csak egy évre és csak kényszerűségből vállalkozott az elnökségre, agg kora, megtámadott egészsége és túlságos elfoglaltsága miatt továbbra nem vállalkozhatik az elnökségre, miért is kéri az egyesületet, hogy az elnöki székbe egy munkabíró fiatalabb egyént ültessenek. Kocsy Mayer Gyula méltatván Göbel J. György kiváló érdemeit, az egyesület nevében hálás köszönetet mond neki s arra kéri, hogy bőles tapasztalataival továbbra is támogassa egyesületünket. Tisztújításra kerülván a sor a közgyűlés egyhangulag Szirbék József, eddigi főjegyzőt választotta meg. Elnök lett: Magó Károly és Posznicker József, főjegyző: Wagner Antal, alejegyzők: Weisenfeld János, és Denis Béla, főpénztáros: Csésznek János, ellenőr: Lánzerich Antal, könyvtáros: Mattos Mihály. Bizottsági tagokká megválasztottak: Szepessy Géza, Solyom Lajos, Eördög Mihály, Salamon Károly, Borsodi Mihály és Nyéki Jenő. A központi bizottságnak tagjai továbbá: Göbel János György örökös tiszteletbeli elnök és a járási körök elnökei. A tisztújítás után Klein Gábor a siket-némák oktatásáról, Kocsy Mayer Gyula pedig a következő kérdéssel értekezett: „Mire legyen figyelemmel a tanító és mit tegyen az ifjúság erkölcsét illetőleg az iskolán kívül.“ Mindkét felolvasást élénk eszmecsere követte s mindkét értekező munkája jegyzőkönyvi köszönettel jutalmaztatott. Utánuk Almássy Ferenc olvasott fel „A cigány kultura jövője“ről. Felolvasása élénk figyelmet keltett, de azon javaslata, hogy a tanítótestület e tárgyban felsőbb helyen lépéseket tegyen, nem fogadtatott el. Göbel J. György végül köszönetet mondott az egyesület tagjainak a gyűlésen való megjelenésért, a polgármesternek a gyűlésterem átengedésért, Felmayer Károlynak pedig, hogy a fésztgyár megtekintését az egyesület tagjainak megengedte, s az ülést 12 órakor bezárta.

Központi választmányi ülés lesz október 1-én délután 3 órakor a megyeház II. emeleti kistermében. Az ülés tárgya a jövő évre összeállított országgyűlési képviselő-választók névjegyzékének kiigazítása.

A velencei apáca-iskola. Megírtuk annak idején, hogy Meszlényi Gyula szatmári püspök a szülőföldjén, Velencén általa alapított s a jövő tanévben megnyitandó apáca leányiskola és ovoda alapítványi tőkét (40.000 frt) már letette. A Szatmárott megjelent „Hetí Szemle“ most a legilletékesebb helyről úgy értesül, hogy tekintve azt a körülményt, hogy a velencei házban működő 3 apáca fenntartására (egyre 300 frt számítva) mint alapítványi tőke 20.000 frt sem kell egészen. Ez alaptőkéből ez óráig még semmi sincs letéve. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Meszlényi Gyula püspök a f. évben egyházi, iskolai és hazai célokra összesen 14.293 frtot adományozott.

Eljegyzés. Hets Béla m. kir. honvédfőhadnagy hadbiztos eljegyezte a Győrött lakó Fischer Sarolta kisasszonyt.

A Vörösmarty-ünnepélyt a tegnapi rossz idő miatt ma estére halasztották.

Halálosások. Zách Jusztina özv. Néher szül. Wallack urnó esütörtök este hosszas szenvedés után 54 éves korában meghalt. Temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett. Az engesztelő szent mise áldozat pedig ma délelőtt 9 órakor mutatott be a Mindenhatónak a belvárosi székesegyházban. Az elhunytban Zgorcski László a m. kir. csendőr százados anyósát

gyászolja. — Kuliffay Anna folyó évi szeptember hó 27-én délután 2 órakor, hosszas szenvedés és a halálóklók szentségének ájtatos felvétele után életének 21-ik évében elhunyt. A boldogult hült tetemét ma délután 5 órakor helyezett rendkívül nagy részvét mellett a „Feltámadási“ temetőben örök nyugalomra. A engesztelő szent-miséldozat a megboldogult lelki üdvéért ma reggel 7 órakor mutatott be a felsővárosi plehánia-templomban a Mindenhatónak. Az oly korán elhunytat vigasztalan szülői és három testvére siratják. O. v. f. n. — Sárkeresztúr jegyzője Bodry János, mint részvételt értesülünk, e hó 23-án meghalt. Temetése e hó 25-én ment végbe ev. ref. szertartás szerint, a község költségén.

Tanulók statisztikája. A székesfejérvári kereskedelmi akademiában a jelen, 1894–95-iki tanévre összesen 98 tanuló iratkozott be. Az első osztályt 29 tanuló látogatja, a másodikikat 45, a harmadikat pedig 24 tanuló.

A fejérmegyei népfelkölök. A Budapesten tartózkodó fejérmegyei népfelkölök október 17-én és 18-án kötelesek az a célból a Csepel-rakpart 6. sz. alatti házban berendezett bejelentési hivatalban jelentkezni.

Kereszt feltétel. Rác-Keresztúrról írják nekünk, hogy ott a múlt vasárnap a község- és vidékbeliek tömeges jelenlétében tették fel a templom tornyára azt az új diszes keresztet, melynek költségeihez dr. Steiner Fülöp megvies püspök és a székesfejérvári káptalan nagy összegekkel járultak hozzá. A kereszt megáldása alkalmával Keresztos György pleháns tartalmas beszédet intézett az egybegyűekhez, s aztán felhívta a keresztet a tornyra, hogy ott Isten dicsőségére tündököljön.

A kolera ellen. A rendőrfőkapitány a belügyminiszternek a kolera elleni óvintézkedések tárgyában kiadott rendelete értelmében közhírré teszi, hogy a vendéglőkben, kávéházakban és korezmákban a helyhatósági szabályrendeletben foglalt zárlatok további rendelkezésig szigorúan betartandók s egyuttal felhívja a város lakosságát, hogy a legelső alkalommal észrevett gyanús megbetegedéseket a rendőrkapitányságnál azonnal bejelentse.

A trachomás uhlánusok. A Székesfejérvárott állomásozó uhlánus-ezredben fellépett trachoma (szemeses köthártyalob) megbetegedésekre nézve, melyekre legelőször mi figyelmeztettük az illetékes köröket, most teljesen megnyugtató értesülést kaptunk. Ugyanis a legszigorubb orvosi vizsgálatok folytán a csak látszólagos betegeket is a budapesti XVII-ik hadtesti kórházba szállították, s a legénység a laktanyába vissza van tartva. Azon eset, mely a delegációban is szóba került, hogy a postát közvetítő szakaszvezető nagy foku trachomában szenvedne, tévedésen alapul, mennyiben az illető bal szemén ütést szenvedett s ez okozta a szem átduzzadását. Ezideig 10 egyén találtatott gyanusnak a jelzett betegségben, ketőnől pedig egyszerű köthártyalobot agnoskáltak s valamennyi azonnal a budapesti katona-kórházba szállítottatott. A napokban a hadügyminiszterium külön kiküldött bizottsága vizsgálta felül az összes legénységet s azt ez ideig szemeses köthártyalobtól mentesnek találta. Ezekből kifolyólag a város közönsége teljesen nyugodt lehet, ha valami intézkedés kívánatos, ugy azt a város közegészségügyi faktorai meg is fogják tenni.

A pozsonyi tornaverseny. A székesfejérvári főreáliskolának azon tanulói, kik résztvettek a pozsonyi tornaversenyen, már haza érkeztek. A diákok derekasan viselték magukat a tornaversenyen, sőt Gál Elemér VI. oszt. tan. kiüntelést, ezüst érmét is kapott a gátfutó-versenyben. A tornaverseny juryje a főreáliskolának s Klimesek

tornatárának a diákok által szépen végzett rendgyakorlatokért díszoklevelet adott.

Uj tanító. Isztimér községe a napokban Schillé Lajos (kreni (Györmegye) tanítót kántor-főtanítóvá választotta.

Felakasztotta magát. Marton Ferenc szeder-utcai lakos ma délelőtt 11 és 12 óra között szobaajtájának sarokvasára felakasztotta magát s mire észrevették, már halva volt. Az öngyilkos nevének állítása szerint már évek óta grógrithatlan lábbajban szenvedett s nighanem ez hajította végzetes tettere. Holttestét a városi kórházba szállították.

Tolvajlások. Sárkeresztúron Szolga Jánostól az állítólag paksi illetőségű Szabó István csavargó két tyukot lopott, melyeket aztán egy orgazdának eladott. — P-Szt-Mikloson Lyka Istvántól Kovács Lajos és István kőbor cigányok egy dolmányt loptak. — Lovasberényben a napokban ismeretlen tettesek nagyobb mennyiségű gabonát loptak Bleier Mórictól.

Egy buzatolvaj. Gálesik Ferenc székesfejérvári lakos a múlt vasárnap betört a Széchenyi-utcában lakó lebényi Palkovits Ferenc padlásába s onnan egy zsák lúzárt lopott. A rendőrség csakhamar elfogta s a tolvaj ekkor bevallotta, hogy a lopott buzát Krausz Jenőnek eladta, s hogy neki a lopásnál Braun Teréz és Jadonits Ferencnek segítettek. A renbőrség mindhármajukat átkísértette a kir. ügyészhez.

Egy vérongzó répvágó. Ifj. Kovács Mihály, Csobanszki György és Csobanszki Péter múlt évi november hó közepén Györy Teréz grófnő kisparkái uradalomban mint répvágók dolgoztak együtt. Munka közben a gazda parancsára Csobanszki Györgynek a répvágó mellől el kellett volna mennie, de ezt neki Kovács Mihály határozottan megtiltotta s mivel ennek dacára a répvágást mégis ott hagyta, Kovács Mihály őt hátulról areul vágta. Ezt látván a hűgye Csobanszki Péter, egy vaslapátot kapott fel, s azzal Kovácsot egyszerű megütötte, mire Kovács Mihály egy vasvillát kapott rel a azzal Csobanszki Pétert több ízben megszurta, majd pedig egy kapával is megütötte és rnjta több súlyos sebet ejtett. Ezért a székesfejérvári törvényszék Kovácsot ma 9 havi börtönrre ítélte. Ugy a vádlott, mint a kir. ügyész felebbezték.

Öngyilkosság. Sárhogárdról írják nekünk, hogy ott a napokban a már régóta üldözési mániában szenvedő Györi Bálint öngyilkossági szándékból a kutba ugrott. Mire hozzátartozói tettét észrevették és megmentésére siettek, már csak holttestet húzhatták ki a kutból.

Tolvaj cseléd. Varju Mari Nyéken született, de a falusi élet sehogysem nyújtott neki alkalmat tehetségét teljes kifejtésére, s így Budapestre ment a hol cselédnek állott be. Ott csakhamar olyan munkódt fejtett ki, hogy a legnagyobb mértékben magára vonta a rendőrség figyelmét. Az ambíciózus hajadon tudniillik lopott. Lopott gazdaszszonyának, Kertész Máriának kofferéből 1 fekete selyzmkendő, s 2 női inget, Laky József ládájából pedig 11 zsebkendőt, 1 ezüst órát és láncot és 1 szivar-szipkát. A budapesti törvényszék ezért a varju-fermeszétü Varju Marit 8 hónapra börtönrre és három évi hivatalvesztésre ítélte.

Nyomozások. Csákvári születést Boguár András, a Sookuton született Puhár János és a zámolyi születést Káka István Budapesten minden féle kihágások miatt összejöttökösbe jüttek a rendőrséggel és aztán a bűntetés elől megszöktek. A fővárosi rendőrség most mindahárom jó madarat körözi.

A gyermekek réme. Tác községben fellépett a gyermekek közt a ronesoló toroklob. Haláleset még nem fordult elő, mindazonáltal a hatóság megtett minden intézkedést hogy a betegség towaterjedését megakadályozza.

* Egy a tanítás terén kitűnő bizonyítványokkal rendelkező fiatal ember **magán órák adására** vállalkozik gimnáziumi vagy reáliskolai tanulóknak mellé. Ugyanaz kezdőket és kevésbé előrehaladottakat hegedüre is oktathat. Bővebb felvilágosítást nyujt lapunk szerkesztősége.

Különlélek.

— **Személyi hírek.** Pálffy Móric gróf Payrbachból Karlsbadba utazott. — A c á r influenzában szenved. Az aggasztó egészségi állapotáról szóló hírek tulzoltak. —

— **Uj kath. polgári iskolai tanítóképző intézetek.** Katolikus polgári iskolai tanítóképző intézet eddigelő csak egy volt az egész országban, a kalocsai érseki tanítóképző intézet, mely nemcsak katolikus szellemű, de magas színvonalánál fogva is méltó hirt szerzett magának. Az új tanév kezdetével még két ilyen katolikus intézet nyílt meg. Az egyik Budapesten, az angolkisasszonyok „Sancta Maria” nevelő-intézetében, melynek tanárai az új képzőintézetnek, részben az angolkisasszonyok, ezenkívül pedig dr. Piszter Imre zirc-ciszta. rendű theol. tanár, Habóthy [Sándor polgári isk. tanár, a pedagógiát pedig dr. Gyürky Ödön adja elő. Másik kath. polgári iskolai tanítóképző intézet Szatmárt nyitott meg az igralmas nénék vezetése mellett, melynek igazgatója dr. Steinberger Ferenc.

— **Mennyibe kerülnek az anarchista perek.** A párisi büntetőtörvénysek egy most megjelent kimutatásból kiténik, hogy az anarchista perek mennyibe kerültek. A Vailant elleni per 1950 frankba, Henry Emil pere 2625 frankba, a Menier ellen megindított eljárás 4480 frankba és a legutóbbi harminc anarchista pere 4260 frankba került.

— **Pécs nem festet.** Ugocsa non coronat, Pécs nem festet. A kultuszminiszter felhívatta valamennyi törvényhatóságot, hogy oly szobrokat vagy képeket készítsenek a milleniumi kiállításra, melynek az illető törvényhatóság történelmének egy-egy nevezetes jelenetét ábrázolják. Pécs város tanácsa erre azt felelte a miniszternek, hogy nem festet—tárgy hiányában. Ugy látszik Pécs városi tanácsának fogalma sincs a város történelmi multjáról.

— **A Kolera.** A belügyminiszter körrendeletileg értesítette a törvényhatóságokat, hogy Galiciának Borzacuv, Zaleszecki, Burac, Cartkow, Hussyatm, Numac, és Horodeka közigazgatási, Obertyn járásbírósi kerületein és a Bukovinához tartozó Kolzmann járásbírósi területén kívül újabban még Bohorodcány, Kaulaz Kolomea, Kossow, Nadvarna, Podhajec, Smatyn, Stanislaw, Chrzanow Wielicka közigazgatási kerületek és Krakko városa is kolera fészkeknek nyilvánítottak. Ezzel kapcsolatban felhívta a belügyminiszter a törvényhatóságokat hogy a kolera behurcolása ellen előirt intézkedéseket szigoruan végrehajtassák.

— **Apró hírek.** A budapesti operaház csütörtökön megnyitásának tizenegyedik évfordulóját ünnepelte. — T i z o z e r f o r i n o t tartalmazó pénzeslevelet loptak el a budapesti postán. — V e l e n o é b o n 200.000 lírányi állampapírokat loptak Cellere grófnőtől. — B u k a r e s t b e n véres tüntetések voltak a magyarok ellen. — V i l m o s főherceg koporsóját okt. 5-én helyezik örök nyugalomra a kapucinusok kolostorában levő sírjában. — T o l j o s n a p f o g y a t k o z á s volt a földgömb déli felének nagy részén.

* **Egyházi szerek, műhímzések, templomi és egyesületi zászlók, miseruhák keresztuti- és oltárképek, csillárok, fehérneműk, kegytárgyak képek és könyvek beszerzésére ajánljuk Szilcs és T á r s a, a bibornok-éresek és Magyarország hercegprimásának udvari szállítót. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.**

Irodalom és Művészet.

— **A Kossuth-kultusz és a kath. egyház.** Irta Keményfy Dániel. II. kiadás. Pozsony, 1894. Igen alkalmas füzetek

mindazok felvilágosítására, a kik még ma is azon balhithen vannak, hogy a Kossuth-kultusz elválaszthatatlan a magyar hazafiságtól s a kik még ma sem tudjuk, hogy Kossuth egész életében, különösen pedig száműzetésében milyen elkeseredetten küzdött a katholicizmus ellen. A 20 oldalra terjedő, elegánsan kiállított füzet ára 10 kr. Megrendelhető a szerzőnél Pozsonyban.

— **„Herko Páter”** kath. élelap folyó évi 39. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt élelapot olvasóink figyelmébe. A „Herko Páter” előfizetési ára egy évre 4, félre 2 frt. Szerkesztője Markos Gyula, a Kath. Örtűzek ismeretes költője, kinek címre az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, zsidóbar-utca 7.)

— **Havi Közlöny** az elméleti és gyakorlati lelkipásztorság köréből. Szerkesztik Tokody Ödön (Uj-Pécs, Torontálmegye) és Patzner István (Temesvár.) Az 1894-iki évfolyam szeptemberi füzeté igen változatos tartalommal jelent meg. A folyóirat előfizetési ára egy évre 4 frt.

— **Rendőri Lapok** cím alatt Csereghy Lajos fővárosi bírlapíró okt. 7. én új szaklapot indít meg, mely nemcsak a rendőrséget fogja érdekelni, hanem a nagy-közönséget is, első sorban a kereskedő világot. Az új lapnak érdekes rovatalesz, melyben minden nevezetesebb gonosztevő arcképe s a rávonatközö körérvény fog megjelenni. A lap előfizetési ára a hatóság, csendőrség és rendőrség részére egész évre 7 frt, magánosok részére 10 frt. A szerkesztőség Budapest Csen-geryutca 57. sz. a. van.

Közgazdaság.

Vázlatok a mezőgazdaszat teréről.

Közlő: Krizsdny János.

Folytatás.

A teve, egy és két pupu, teher szállításra igen célszerűnek bizonyult. Egyre 400—700 kilogr. nehézségű súlyt is ráraktak. S mint-hogy a teve a legnagyobb hőiséget is eltűri, s a szomjuságot 16—40 napig is kibírja: poptant hasznát vették, különösen a távolabb vidéki szállítványok eszközlésénél. Ilyenkor ugyanis ? ily állapot egyenkint gyenge zsinnyel lett egymás elé fogva, legelsőn űt a hajesár, az utolsó pedig kolomp volt akasztva, hogy a vezető biztos legyen róla: vajjon rendben haladnak-e utána. Több ilyen csoport karavánnak nevezett. Teje italul szolgált, megecsesedve pedig mámorító s kábító hatást gyakorolt. Husát ugyan más keleti népek megették, de a zsidóknál ezzel élni tilos volt. Szőréből a cselédek számára vastagabb féle ruházatot készítik.

A ló az ősi nomádéletű pásztor népnél nem lévén szükséges, csak későbbi időkben történik róla említés, de minthogy a ló az egip-tomiak hűtetelében is kiváló szerepet játszik: azokkal a zsidónép Palesztinában is élénk lo-kereskedési viszonyban állott. Jozeus harcái tá-bora lovasaggal is el volt látva, melyet azonban csakhamar beszüntetett a hegyi utak nehézségei miatt. De Salamon király alatt a had-sereghez már jól szervezett állandó lovaság lett beosztva, sőt ekkor lovas harcú szekerek is nagy forgalomban voltak. De a lópatkozás a zsidóknál nem volt szokásban.

A kutyák csak főképp a nyájak őrzésénél lett hasznosítva, ámbar a városokban már akkor, mint keleten akár manap, nagyszámu gazdátlan kóbor ebek harangoltak. A kutyák a zsidóknál, az egyetlen vadászbak kivételével, tisztátalan, megvetett állatok tekintetűek, e miatt a pogány népet is kutyának nevezték, viszont most is a mahomedánok a keresztényeket szokták hivni kutyáknak.

A zsidóknál a földmíveléssel kapcsolatban volt a szőlőmívelés is. A szentírásban korán tétetik már említés a szőlőkről, melyek a kaspi tenger partjain vadon, minden mívelés nélkül

nőttek. A zsidókat Palesztinában a szőlőmívelésre a bor kitűnő minősége is készítette: de leg-nemesebb bor termelt Engaddi hegyen és Szó-rech völgyében, mely utóbbi elnevezés leg-nemesebb szőlőt jelent, ámbar a szentírásban a libanoni és alleppi borok is dicsőítettek. A szőlőtök nagy fűrtöket hoztak, azért még most is nem ritkaság Palesztinában 6 kilogr. nehéz szőlőfejeket láthatni, hol némely szőlőfej venyegéje felhuzva a tékra, vastag magas vesszőket novelt, melyekből szobrok, botok s pálcák készültek. A szőlőmunka bujtás és met-széssel kezdődött, s minthogy az új ültetésű szőlőben csak 3 ik évben szabad volt nekik a esz-rotelést megkezdeni. A szőlőtököt, a vesszők csak kevés termőbimbót hagyva, úgy nuvelték, hogy a tőke minél erősebb és termékenyebb legyen Metszés háromféle divatozott: március, april, és május hóban. Szűretkor a levőgött szőlő fűrtök köből készült s gipazzal bevont vagy közöklá-ból kivágott présbe hordattak, mely egymás fölé helyezett kettős edényből állott, a felső edényben összegyűjtött szőlőfejek 5 főfő által tapostattak, melyből a must eltartás végett földbe beasott nagyobb korsókba öntetett.

Folyt. köv.

— **Az exredóves kiállítás kereskedelmi, pénz- és hitelügyi (V.) csoportjának költségeihez 254 kereskedő szakintézet eddig 62.231 firtal járult hozzá, mely összegből 47.321 67 fizetetteti be. Az adományozók közt vannak: a m o r - v i d é k i takarékpénztár 10, az a d o n y i takarékpénztár részvénytársaság 75, a s z é k e s f e j é r v á r i takarékpénztár 600, a m a r t o n a v á s á r i takarékpénztár-részvénytársaság 25, a s z é k e s f e j é r v á r i kereskedelmi bank 50, az e t t y e k i takaré- és hitelügylet 36, a s z é k e s f e j é r v á r i kölcsönös segélyz-egylet 30 s a f e j é r m e g y e i takarékpénztár 100 firtal.**

— **Szüretli tudósítás.** Erosiról írják: A szüretet már a napokban megkezdették s a termés csaknem mindenütt közepes, úgy minőségére, mint mennyiségére nézve. A bor mustja meglehetősen olcsó. Egyes helyeken, a hol kiváló gondozásban részesülnek a szőlők, a termés igen jó volt.

— **Szaj- és körömfájás.** A földmívelésügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben tekintettel arra, hogy az ország területén a szaj- és körömfájás folyton terjed, a Kőbányára irányított sertések szállítása tekintetében, további intézkedésig a következőket rendel el: 1. Szaj- és körömfájással fertőzött községből és ilyenell határos községekbel sertéseket Kőbányára szállítani tilos; egyébb községekbel sertések Kőbányára csak azon feltétel alatt szállíthatók, ha az elszállítandó sertések az illető járványmentes községben legalább 10 napon át voltak és ha az elszállítandó sertéseket az illetékes kerületi állami állatorvos felrakás előtt megvizsgálta és egészségesnek találta. 2. Vásárokról Kőbányára sertések közvetlenül általában non szállíthatók, kivételt képeznek a gyulai, debreceni és nagyvárdi nagy sertésvásárok.

— **A fejmegyei buza a b-pesti gabonapiacra.** A b-pesti gabonapiacra eladott szept. 26-án: 2100 mm. 79.5 k. 6.42¹/₂ frt. Szept. 27-én: 500 mm. 79.5 k. 6.45 frt, 1000 mm. 79 k. 6.35 frt. Szept. 28-án: 200 mm. 79 k. 6.35 frt, 1600 mm. 79 k. 6.37¹/₂ forint.

— **Székesfejérvári piaci árak.** 1894. szeptember 29-én.

Gabona: buza 5'80—6'—; rozs 4'50, 4'60; árpa 6'00—6'20; zab 5'60—5'70; kukorica 5'80—6'00; csöves kukorica 2'90—3'— frt; bab 8'50—8'60 frt métermásként.

Hízott sertés: könnyű 28—30; nehéz 32—33 kr. klg. eleven súly szerint.

Borju: könnyű 92—82; nehéz 32—36 kr. krlg. eleven súly szerint.

— **Moóri piaci árak** szeptember 28-án buza 5'50; rozs 4'50; árpa 6'30; zab 9'50; kukorica 6'20; bab (uj) 9'20; krumpli zsákja 70 kr., takarmánynak való 50 kr.

5563. 1894. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székesfejevári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Haslinger Antalné végrehajthatónak Almási János végrehajtást szonvedő elleni 570 forint tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a székesfejevári kir. törvényszék (a székesfejevári kir. járásbíró) területén levő, Székesfejevároitt fekvő, a székesfejevári 3312. sz. betétben A. 1. sorsz. és 2428. hrsz. a. foglalt lakház btelekből (felsővárosban) Almási Jánost illető fele részre az árverést 1800 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan rész az **1894. évi október hó 20-ik napján** délelőtt 9 órakor ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatósága helyiségében (megyeházban) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, mint bánatpénz készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzettárfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Székesfejevároitt, 1894. évi július hó 20-án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kovács bíró helyett
TÓTH,
kir. tszéki bíró.

A legjobb s leghíresebb gyártmányu
Schramm Kristóf-főle

padlózat-fénymáz

legkitünőbb s legtartósabb mázoló
szer puha padló számára.

**VIASZK
KENŐCS**

legjobb és leg-
egyszerűbb be-
eresztő szer ke-
mény padló szá-
mára.

ECSETEK,

olaj és por fes-
tékeműek,
mázok s olajok
a legjobb minő-
ségben s legjutá-
nyosabb árban.

Mindenkor kapható:

Ifj. Tögl Gyula

fűszer-, anyag- és festék-kereskedőnél
Sz.-Fehérvárott (városháztér.)

→ Árjegyzék s minta kívánatra küldetik. →

Ugyanott egy jó hából való fin
tanulóul azonnal felvétetik.

UJDONSÁG.**Őszi és téli évadra.**

Meglepő választék
**ritka szép női divat-
kelmék** 30 krtól egész
4 frtíg és minden kelmé-
hez hason paszomány-
és bársony-disz.

Alkalmi vétel
több mint 8000 mtr
tisza gyapjú női
cheviotte kelme
eddig ár 1 frt, most
48 kr. méterje.

Párizsi és berlini
modellek női és gyer-
mek téli kabátok,
körköpeny és gallérokbl.

A nagyérd. közönség szives látogatását kéri

Deutsch Manó és Fia.
divatruháza.

Férfi öltönyre való szövet 3 frttól.

Tiszai Gyártmányu szoba- és lojokruccokból
gyári ruhák.

Coax (Pirszen)

I-ső rendü minőségben kapható métermázsanként

1 frt 80 krért

Bernstein és Káldor cég

tüzifa-, köszén- és pirszen-raktárában

a vasuti indóház mellett.

Kivánatra a szállítás egyformán töltve — zsákokban is eszközölhetők.

Megrendelések elfogadtatnak az irodában *palotai ut* 74. sz. Telephon
51. szám. Weisz Géza ur iületében városház-tér, Günsber r. Krisztina
k. a. dohánytőzsdéjében Kossuth-utca.

Legbiztosabb óvoszer a kolera, hagymáz és fertőző betegségek ellen!!!!

Tökéletes fertőtelenítés! Teljesen szagtalan!

ÖNMRKÖDŐ TÖZEGSZÓRÓ-CLOSETTEK

Belföldi és külföldi szabadalmak!

Szobai árnyékszék mindenféle tetszetős alakban!

Árnyékszék berendezések:

kórházak, laktanyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Magyar tőzeg- és műtrágya-ipar részvénytársaság.

Igazgatóság: Budapest, IV., Városháztér 9. (Harisbazár).

Fertőtelenítő és szagtalanító tőzegpor!

Tőzegalom! Mindennemü tőzeggyártmány raktára.

Különlegesség:

Emberi és városi hulladékok ipari- és gazdasági értékesítése.

Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése. **Műtrágyagyártás.**

Részletes tervvel, költségvetéssel és eredeti bizonyítványokkal szivesen szolgál az igazgatóság.

!!! Az országos közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva !!!

Tokaj városának ezen cimere

E bejegyzett védjegy
 mely az egyedül csakis Tokajban
 fenálló és a magas m. kir. kereskedelmi miniszterium elismerése alatt álló
Első Tokaji Cognac-Gyár

az eredeti „Tokaji Cognac“ egyedüli előállítójának

bejegyzett védjegye,

a vételnél különös figyelembe veendő, mert „Tokaji Cognac“ helyett értéktelen utánzatok, melyek Tokajból nem is származnak, hozatnak forgalomba.

Kitüntetések: A magas m. k. kereskedelmügyi ministerium által a gyár állami kedvezményben részesül. Arany érmek: Páris, Bordeaux, Nizza, Brüsszel, Haag, London, Berlin és Chicago.

Diszoklevél, mint legmagasabb elismerés:

 Bécsi 1894-iki nemzetközi kiállítás.

Kapható: Karl József és Fia, Kovács Pál, Hoffmann Lajos és Tégi Gyula uraknál. Jobb ventlítő és kávéházakban, gyógyszerárakban.

Vezérképviselőség: Bergmann és Fia uraknál.

TUDÓSÍTÁS!

A

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

szerkesztősége, kiadóhivatala és

KÖNYVNYOMDÁJA

SZÉKESFEJÉRVÁR

SZENT-ISTVÁN-TÉR 1-SO SZÁM,

A FŐTEMPLOM MELLETT.

Hirdetések a lap részére, valamint mindennemű

könyvnyomdai munkák

fölvételnek és igen olcsó áron tisztán készítettnek.